

KOKOOMUSNUORTEN TALOUSPOLIITTINEN OHJELMA 2019-2020

Kokoomusnuorten mielestä talouspolitiikan tavoitteina on oltava julkisen talouden tasapainottaminen, tehokas ja hyvin hoidettu julkinen hallinto, yrittämiseen ja työntekoon kannustava verojärjestelmä sekä työllisyysasteen nostaminen.

Oikeusvaltioperiaatteeseen, edustukselliseen demokratiaan, vapaaseen markkinatalouteen ja muihin länsimaisiin arvoihin nojaava yhteiskuntamalli on historiallisten esimerkkien valossa osoittautunut yksilöille eniten hyvinvointia tuottavaksi yhteiskuntajärjestelmäksi.

Kokoomusnuoret pitää markkinataloutta eettisesti ja taloudellisesti kestävimpänä talousjärjestelmänä, jossa ihmisillä, tavaroilla ja pääomalla on mahdollisuus liikkua mahdollisimman vapaasti yli rajojen.

Julkinen talous

Suomen kansantalouden elpyminen on toteutunut hitaasti suhteessa maailmantalouteen. Talouden nopeampi elpyminen muualla maailmassa osoittaa sen, ettei Suomessa ole ollut tarpeellisia rakenteellisia edellytyksiä tehokkaammalle kehitysuralle.

Viime vuosina Suomen talous on kuitenkin ollut nousussa. Vuonna 2017 Suomen talous kasvoi tilastokeskuksen mukaan 2,7 prosenttia ja valtiovarainministeriön arvion mukaan vuoden 2018 talouskasvu nousisi 2,9 prosenttiin. Valtiovarainministeriön ennusteissa talouskasvu hidastuisi vuonna 2019 1,8 prosenttiin ja vuonna 2020 1,7 prosenttiin.

Työ- ja elinkeinoministeriön arvioiden mukaan vuonna 2018 Suomen työttömyysaste laskee 7,7 prosenttiin ja 7 prosenttiin vuonna 2019, jolloin vuonna 2019 työllisyysaste olisi 72,1 prosenttia. Tilastokeskuksen tekemän tutkimuksen mukaan vuoden 2016 työllisyysaste oli 69,8 prosenttia ja työttömyysaste oli 8,8 prosenttia.

Vaikka Suomen taloudessa on tapahtunut viimeisenä parina vuotena myönteistä kehitystä on silti muistettava talouskuri. Suomella on valtionvelkaa noin 107 mrd. €, joka on edelleen kasvussa. Sipilän I hallituksella on ollut tavoitteena taittaa velkaantumisen, jossa ollaan onnistuttu ainakin, kun tarkastellaan julkista velkaa suhteessa Suomen BKT:hen. Kokoomusnuoret peräänkuuluttaa vastuullista talouspolitiikkaa, jonka johdosta myös talouskasvun aikana tulisi näkemyksemme mukaan harrastaa maltillista talouspolitiikkaa.

Kuntien lakisääteisten velvoitteiden määrä on luonut kunnallissektorille veronkorotuspaineita, joita maakunta- ja sote-uudistus mahdollisesti tämän toteutuessa hillitsee. Julkisen sektorin menoleikkausten ja tehostusten tulisi kohdistua laajasti julkisen sektorin eri hallinnonaloille lukuunottamatta julkisen sektorin välttämättömiä strategisia alueita: oikeutta ja turvallisuutta.

Suomen taloudellinen kestävyys vaatii markkinatalouteen perustuvaa, työn tekemiseen ja teettämiseen kannustavaa talouspolitiikkaa, joka mahdollistaa yksilöiden ja yritysten kilpailun ja pärjäämisen myös globaalissa viitekehyksessä.

Julkisen talouden alijäämää on paikattava rakenteellisilla uudistuksilla ja menoleikkauksilla. Huoltosuhteen heikentymisestä johtuvan kestävyysvajeen korjaaminen on otettava keskeiseksi julkisen talouden tavoitteeksi.

Kokoomusnuoret esittää, että

- *Julkisen talouden kestävyysvaje taitetaan.*
- *Sosiaali- ja terveystalouden ja sosiaaliturvan kustannusten kasvua hillitään 4 miljardia vuoteen 2030 mennessä.*
- *Suomen kokonaisveroaste lasketaan EU-keskiarvon alapuolelle.*
- *Julkisen talouden alijäämää paikataan pääasiassa menoleikkauksin.*
- *Suorien tulonsiirtojen indeksikorotuksista luovutaan ainakin vuoteen 2023 saakka.*
- *Ei-strategiset, julkisessa omistuksessa olevat yritykset yksityistetään.*

Julkinen hallinto

Kestävä ja tasapainoinen julkinen talous vaatii taakseen tehokkaan ja avoimen hallinnon. Suomalainen julkinen sektori on perinteisesti tunnettu hyvän hallinnon toteuttajana. Julkisen hallinnon perusperiaatteita on oltava jatkossakin päätöksenteon demokraattisuus ja avoimuus sekä kansalaisten yhdenvertaisuus, osallisuus ja oikeusturva.

Kokoomusnuoret esittää, että alueellisella tasolla viranomaisten aluejakoja yhdenmukaistetaan, virastoja yhdistetään ja hallintoa kokonaisuudessaan kevennetään. Istuvan hallituksen esittelemä valtakunnallinen valtion lupa-, ohjaus- ja valvontaviranomainen Luova on oikeansuuntaista kehitystä, jota on syytä jatkaa.

Maakuntauudistus on Suomen historian suurin hallinnollinen uudistus, jossa siirretään merkittäviä kuntien ja valtion aluehallinnon tehtäviä aivan uudelle itsehallinnolliselle hallinnon tasolle. Kokoomusnuoret laskisi suunniteltujen maakuntien määrää alkuun 18:sta 11-12 maakuntaan - vastaamaan nykyistä vaalipiirijakoa. Maakunta- ja eduskuntavaalien yhtenäinen vaalipiirijako olisi helposti ymmärrettävä myös yksittäisen kansalaisen näkökulmasta. Uudistuksessa on määriteltävä selkeästi valtionhallinnon, maakuntien ja kuntien välinen toimivallanjako.

Kokoomusnuoret uudistaisi myös valtioneuvoston johtamista, rakennetta ja työskentelyä. Kokoomusnuoret edistäisi yhtenäisen valtioneuvoston syntymistä. Lisäksi Kokoomusnuoret uudistaisi nykyistä ministerirakennetta vastaamaan paremmin maailman muutosta.

Kokoomusnuoret esittää, että

- *Maakuntien ja valtion aluehallinnon tulisi noudattaa vaalipiirijakoa. Maakuntien määrä lasketaan 18:sta vaalipiirijakoa vastaavaan 11-12 maakuntaan. Satakunnan ja Varsinais-Suomen vaalipiirit yhdistetään Lounais-Suomen vaalipiiriksi.*

- *Käräjäoikeuksien, poliisilaitosten ja muiden valtion alue- ja paikallishallinnon virastojen toimialuejako uudistetaan vastaamaan vaalipiirijakoa.*
- *Edistetään yhtenäisemmän valtioneuvoston syntymistä. Tavoitteena on valtioneuvoston työskentelyn sujuvampi johtaminen, taloudelliset hyödyt sekä ministeröiden välinen henkilöstön ja osaamisen liikkuvuus.*
- *Muodostetaan uusi ympäristö- ja ilmastoministeriö siirtämällä siihen ympäristöministeriö, työ- ja elinkeinoministeriön energia- ja ilmastoasiat sekä maa- ja metsätalousministeriön kala-, riista-, vesi- ja metsäasiat.*
- *Siirretään maa- ja metsätalousministeriön muut tehtävät työ- ja elinkeinoministeriöön.*
- *Muodostetaan uusi yhdyskuntaministeriö siirtämällä siihen ympäristöministeriön maankäyttöön, rakentamiseen ja asumiseen liittyvät asiat sekä liikenne- ja viestintäministeriön tehtävät.*
- *Kuntien ja maakuntien palveluntuotanto mahdollistetaan myös yksityisen ja kolmannen sektorin toimijoille. Palvelutuotannossa hyödynnetään muun muassa palvelualoitteita ja palveluseleitä.*
- *Lainsäädäntöä muutetaan siten, että jatkossa yksi henkilö voi toimia luottamushenkilönä samanaikaisesti kahdella hallinnon tasolla (kunta, maakunta ja eduskunta).*
- *Kuntalakia (72 §) tarkennetaan siltä osin, että henkilön toimiminen samanaikaisesti sekä kunnan valtuuston, hallituksen tai lautakunnan jäsenenä että johtavana viranhaltijana estetään. Vaalikelpoisuuden rajaa siis laajennetaan kattamaan ylimmän virkajohdon ohella kunnallisten yksiköiden päällikkötason tehtävät.*

Veropolitiikka

Oikeudenmukainen verojärjestelmä on yksinkertainen ja läpinäkyvä. Veropohjan tulee olla mahdollisimman laaja ja kokonaisveroasteen matala. Korkea kokonaisveroaste latistaa taloudellista toimeliaisuutta ja siirtää sitä kilpaileviin, työtä, omistusta ja yritystoimintaa suotuisammin verottaviin maihin. Verotuksen painopistettä tulee siirtää työn ja yrittämisen verotuksesta kulutuksen, haittojen, maan ja kiinteistöjen verotukseen.

Kokoomusnuoret esittää, että

- *Verotuksen painopistettä siirretään työn verotuksesta kulutuksen, haittojen, maan ja kiinteistöjen verotukseen.*
- *Yhteisöjen tuloverotuksessa siirrytään keskipitkällä aikavälillä verottamaan ainoastaan yrityksistä nostettavaa voittoa.*
- *Valtion ansiotuloverotusta kevennetään merkittävästi kaikissa tuloluokissa ja ansiotuloverotuksen progressiota lievennetään.*
- *Ansiotuloverotuksen solidaarisuusvero poistetaan.*
- *Pääomatuloverotuksen progressiosta luovutaan.*
- *Eri sijoitusmuotojen verotusta yhdenmukaistetaan. Esimerkiksi listattujen ja listaamattomien yritysten osinkoverotus yhdenmukaistetaan.*
- *Arvonlisäverotuksessa siirrytään kohti yhtenäistä verokantaa.*

- Veropohjaa laajennetaan ja yhtenäistetään. Verotusta yksinkertaistetaan karsimalla erilaisia verovähennysoikeuksia, kuten asuntolainan korkojen vähennyskelpoisuus tai työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen vähennyskelpoisuus, ja vastaavalla summalla kevennetään ansiotuloverotusta.
- Luovutaan asuntokaupan yhteydessä maksettavasta varainsiirtoverosta. Kompensoidaan julkiseen talouteen syntyvä aukko kiinteistöveron ja muiden asumiseen kohdistuvien verojen maltillisilla korotuksilla.
- Kasvatetaan kiinteistöverotuksen osuutta koko verokertymästä. Nostetaan kiinteistöveron ala- ja ylärajoja.
- Laajennetaan kiinteistövero koskemaan myös maa- ja metsätalousmaata. Eriytetään maapohjan ja rakennusten kiinteistövero.
- Otetaan käyttöön tuotetuista ilmastopäästöistä perittävä vuosittain kiristynvä hiilivero. Kevennetään asteittain työn ja yrittämisen verotusta kokonaisveroasteen nousun estämiseksi. Pidetään huolta vähävaraisten toimeentulosta sosiaaliturvan avulla.
- Perintöverotuksen maksuaikaa pidennetään.

Elinkeinopoliittikka

Elinkeinopoliittikan keskeisenä tavoitteena on huolehtia Suomen kilpailukyvystä globaaleilla markkinoilla. Suomen tulee olla kansainvälisesti houkutteleva maa tehdä töitä, sijoittaa sekä harjoittaa yritystoimintaa. Nykyinen elinkeinoelämän ja yritysten raskas sääntely sekä tiukat lupakäytännöt hankaloittavat, tai jopa estävät, taloudellista toimeliaisuutta, uusien liiketoimintamallien käyttöönottoa ja digitalisaation täysimittaista hyödyntämistä.

Kokoomusnuoret puolustaa tervettä kilpailua ja markkinoiden avaamista. Yritystukia ja tehotonta tukipoliittikkaa on muutettava radikaalisti, sillä tehottomat tuet ehkäisevät talouden uudistumista ja luovaa tuhoa. Uudet palveluinnovaatiot ovat nostaneet toimialojen tuottavuutta ja laskeneet hintoja. Tämä kehitys johtaa pitkällä aikavälillä hyvinvoinnin lisääntymiseen paremman ostokyvyn myötä. Lainsäädännön on sallittava uudet yritystoiminnan muodot.

Kokoomusnuoret esittää, että

- Yritystukia karsitaan painottaen suoria ja säilyttäviä tukimuotoja. Vastaavalla summalla kevennetään yrityksiin kohdistuvia veroja ja veroluonteisia maksuja.
- Vähittäiskaupan kilpailua edistetään.
- Kartelleihin puuttumista helpotetaan laskemalla puuttumiskynnystä 300 miljoonasta eurosta 100 miljoonaan euroon.
- Ravintoloiden aukioloaikoja koskevat rajoitukset poistetaan.
- Raiteiden henkilöliikenne vapautetaan kilpailulle.
- Kilpailuilla markkinoilla toimivat kunnalliset liikelaitokset yhtiöitetään.
- Markkinatoiminnan subventointi julkisen toimijan muun toiminnan tuloilla estetään.
- Yksityisen ja julkisen elinkeinotoiminnan kilpailun neutraliteettiä turvaavan sääntelyn rikkomuksista määrätään merkittävä sakkorangaistus.
- Kilpailu- ja kuluttajaviraston toimintavaltuuksia kasvatetaan ja resursseja lisätään markkinoiden toimivuuden parantamiseksi.

- *Yksityiselle ja julkiselle palveluntuottajalle luodaan yhtenäinen arvolisäveron palautusjärjestelmä.*
- *Alalla jo valmiiksi toimivia toimijoita ja uusia markkinoille tulijoita on kohdeltava yhdenvertaisesti.*

Työmarkkina- ja työllisyyspolitiikka

Työmarkkinapolitiikan tärkeimpänä tavoitteena on lisätä työn tarjontaa ja tämän kohtaamista työn kysynnän kanssa. Tavoitteena tulee olla pysyvä yksikkötyökustannusten madaltaminen muun muassa työntekijä- ja työnantajamaksuja laskemalla. Työehtosopimusten yleissitovuudesta luovutaan työmarkkinoiden joustavuuden lisäämiseksi ja sopimusvapauden takaamiseksi.

Työrauhan turvaamiseksi tulee kitkeä laittomien lakkojen järjestämistä. Niistä langetettavien sakkojen rinnalle säädetään sanktioiksi myös vahingonkorvausvelvollisuus yrityksille aiheutetun tappion perusteella. Laittomien lakkojen korvausvelvollisuus tulee laajentaa yksilötasolle.

Työmarkkinajärjestöjen yhteiskunnallista asemaa heikennetään, esimerkiksi poistamalla näiden yleishyödyllisen yhteisön statuksen. Parlamentaarista valtaa tuetaan työmarkkinapoliittisissa kysymyksissä sekä korostetaan työntekijöiden ja työnantajien välistä sopimisen vapautta poistamalla näitä nykyisin koskevan yleissitovuuden.

Matalapalkka- ja osa-aikatyön kannustavuutta on kehitettävä sovittamalla vero- ja sosiaaliturvajärjestelmä nykyistä paremmin yhteen. Ansiosidonnainen työttömyysturva tulee uudistaa siten, että sen kestoa lyhennetään ja kytkös liittojen työttömyyskassoihin katkaistaan. Näin lisätään merkittävästi työn tarjontaa.

Kokoomusnuoret esittää, että

- *Matalapalkka- ja osa-aikatyön kannustavuutta kehitetään sovittamalla vero- ja sosiaaliturvajärjestelmä paremmin yhteen.*
- *Työnantajalla ja työntekijällä on oltava mahdollisuus yhteisellä päätöksellä joustaa työaikalain säädöksistä.*
- *Palkkaamisen sivukuluja pienennetään ja työeläkemaksuja alennetaan julkisen talouden ja eläkejärjestelmän kestävyysrajoissa.*
- *Poistetaan työperäisen maahanmuuton tarveharkinta.*
- *Laittomien lakkojen järjestämisestä langetettavien sakkojen rinnalle säädetään sanktioiksi myös vahingonkorvausvelvollisuus yrityksille aiheutetun tappion perusteella.*
- *Työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen verovähennysoikeus poistetaan.*
- *Työehtosopimusten yleissitovuus rajataan koskemaan ainoastaan minimipalkkoja.*
- *Mahdollistetaan työehtojen sopiminen paikallisesti työnantajan ja työntekijöiden välillä.*
- *Poistetaan järjestäytymättömiltä yrityksiltä sopimisen kiellot. Mahdollistetaan järjestäytymättömille yrityksille samanlainen liikkumatila työehdoista sopimisessa kuin järjestäytyneille yrityksille.*

- *Mahdollistetaan sunnuntai-, ilta- ja muista korvauksista sopiminen paikallisesti lainsäädännöstä ja työehtosopimuksista poiketen.*
- *Sairauspäivien korvattavuudesta sovitaan paikallisesti lainsäädännön turvaaman minimitason puitteissa.*